Завершіть речення

- 1. Слова як частини мови вивчає розділ мовознавства ...
- 2. Іменник це ...
- 3. Іменники змінюються за ....
- 4. До назв істот належать...
- 5. До назв неістот належать...
- б. Іменники з конкретним значенням називають...
- 7. Іменники з абстрактним значенням виражають...

Подумайте! Чому слова першої і другої колонок пишуться по-різному?

місто Біла Церква

вулиця Ярославів Вал

кінотеатр «Жовтень»

озеро Синевир

Як правильно написати?

пам'ятник (А,а)кадеміку Вернадському

бульвар (А,а)кадеміка Вернадського

станція «(А,а)кадемік Вернадський»

Мета уроку:

- Повторити матеріал про загальні та власні назви;
- поглибити знання про написання великої букви та лапок у власних назвах;
- повторити правила написання розділових знаків при однорідних членах речення та узагальнювальних словах.

Загальні

Стосуються багатьох однакових предметів:

місто, річка, гора

Власні

Стосуються окремих предметів, допомагають відрізняти їх від подібних:

Київ, Десна, Говерла

Загальні

Власні

зірка

Альтаїр

сузір'я

Чумацький Шлях

майдан

майдан Незалежності

організація

Організація

Об'єднаних Націй

• 3 великої літери пишемо:

Власні імена, по батькові, прізвища, прізвиська, псевдоніми

гетьман Богдан

поет Тарас Шевченко

Ярослав Мудрий

Клички тварин

кіт Мурчик

кінь Вітрик

собака Рекс

Імена персонажів казок, байок, легенд, міфів тощо

Червона Шапочка

Снігова Королева

бог Сварог

Обери правильний варіант!

- А Князь Володимир, бог Посейдон
- Б кішка Мурка, гетьман Сагайдачний
- В Поет В.Симоненко, богиня лада
- Г дід Мороз і Снігуронька, Папуга Флінт

Географічні та астрономічні назви

річка Сіверський Донець

місто Біла Церква

Арабська Республіка Єгипет

сузір'я Чумацький Шлях

Назви вулиць, площ, бульварів, парків

Андріївський узвіз

вулиця Архітектора Вербицького

майдан Незалежності

проспект Миколи Бажана

Назви найвищих українських та міжнародних установ, організацій та посад (усі слова з великої)

- Президент України
- Голова Верховної Ради України
- Кабінет Міністрів України
- Конституційний Суд України
- Президент Сполучених Штатів Америки
- Надзвичайний і Повноважний Посол
- Організація Об'єднаних Націй
- Товариство Червоного Хреста

Назви установ, організацій, музеїв, міністерств, навчальних закладів тощо

Національний музей історії України

Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського

Київський університет імені Бориса Грінченка

назви пам 'яток історії, храмів, замків тощо

Києво-Печерська лавра

Михайлівський Золотоверхий монастир

Українська грекокатолицька церква

Знайди помилку!

- А Бульвар Т.Шевченка, Президент України
- В Золоті ворота, Кабінет Міністрів України
- В Річка Десна, сузір'я Мала ведмедиця
- Г Андріївська церква, Музей історії Києва

Назви державних свят (усі слова з великої літери)

Інші назви свят, історичних подій

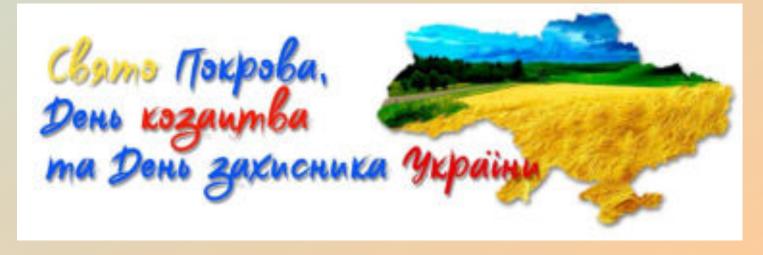

День пам'яті та примирення

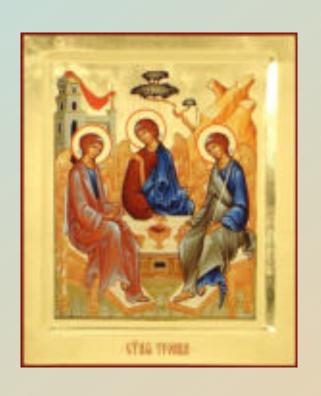
Новий рік

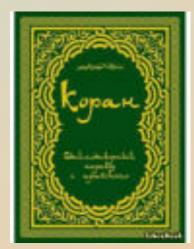

Назви релігійних понять, свят, церковних книг

Бог Отець, Бог Син і Бог Святий Дух

Обери правильний варіант!

- А День захисника України, «Біблія»
- В Великдень, Перша Світова війна
- В День Учителя, Володимирський собор
- Г День Конституції, Різдво Христове

Назви механізмів, літаків, кораблів, магазинів, ресторанів та різних виробів

цукерки «Асорті»

літак Ан-225 «Мрія»

круїзний лайнер «Гармонія морів»

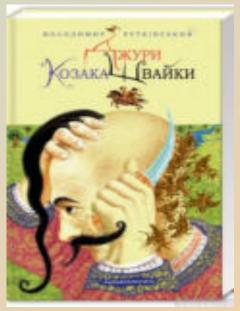
автомобіль «Порш»

Назви газет, журналів, художніх і

музичних творів

газета «Літературна Україна» роман «Джури козака Швайки»

пісня «Щедрик, щедрик, щедрівочка»

поема «Євшан-зілля»

Назви станцій, вокзалів, аеропортів тощо

станція метро «Золоті ворота»

Порт Ольвія

залізнична станція Дарниця

Аеропорт «Бориспіль»

Назви орденів, медалей:

орден «Золота Зірка»

орден «Мати-героїня»

орден «За мужність»

орден княгині Ольги

Знайди помилку!

- А балет «Лебедине озеро», готель «Дніпро»
- **Б** орден князя Ярослава Мудрого
- В корабель «Гетьман», Аеропорт Київ
- г поема «Іван Підкова», станція Ніжин

загальні

власні

Складіть речення з іменниками так, щоб в одному випадку вони виступали як загальні назви, а в іншому – як власні.

• 1) Барвінок – барвінок – «Барвінок».

• 2) Українка – українка – «Українка»

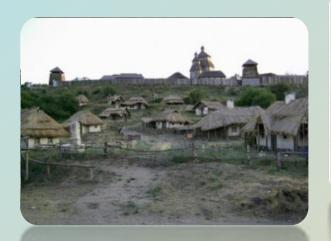
Гра «Коректор»

- Сузір'я малої ведмедиці
- великдень,
- дитсадок Сонечко
- З Новим Роком та різдвом!
- Організація об'єднаних націй
- кінотеатр Флоренція
- Майдан незалежності
- журнал професор Крейд
- крамниця «солодкий світ
- фільм Тарас шевченко

Складіть речення, використовуючи власні назви: міста, річки, визначні місця.

Острів Хортиця

Дендропарк «Софіївка»

Софійський собор

Києво-Печерська Лавра

Херсонес Таврійський

Стара фортеця (Кам'янець)

Хотинська фортеця

Незакінчене речення

- Сьогодні на уроці я дізнався...
- Було цікаво...
- Я зрозумів, що...
- Тепер я знатиму, що...
- Мені захотілося...
- Мене надихнуло...

Домашне завдання

Вивчити правила (с. 98-99)

- 1. Запишіть слова, керуючись вивченими правилами.
- Пес (Р,р)ябко, галактика (Ч,ч)умацький (Ш,ш)лях, вогонь (П,п)рометея, (К,к)арпатські гори, (К,к)иївські будинки, річка (С,с)іверський (Д,д)онець, (С,с)получені (Ш,ш)тати (А,а)мерики, (З,з)апорозька (С,с)іч, (П,п)ечерська (Л,л)авра, (М,м)узейний (П,п)ровулок, (К,к)онституція України, (Д,д)ень (У,у)чителя, епоха (В,в)ідродження, (П,п)резидент України, (В,в)ерховна (Р,р)ада України, (Р,р)іздво (Х,х)ристове, (П,п)івнічний (П,п)олюс.
- 2. Складіть речення з іменниками так, щоб в одному випадку вони виступали як загальні назви, а в іншому як власні.
- «Хімік» хімік. «Шанс» шанс. Вовк вовк.

Запишіть слова, керуючись вивченими правилами

• Пес (Р,р)ябко, галактика (Ч,ч)умацький (Ш,ш)лях, вогонь (П,п)рометея, (К,к)арпатські гори, (К,к)иївські будинки, річка (С,с)іверський (Д,д)онець, (С,с)получені (Ш,ш)тати (А,а)мерики, (З,з)апорозька (С,с)іч, (П,п)ечерська (Л,л)авра, (М,м)узейний (П,п)ровулок, (К,к)онституція України, (Д,д)ень (У,у)чителя, епоха (В,в)ідродження, (П,п)резидент України, (В,в)ерховна (Р,р)ада України, (Р,р)іздво (X,x)ристове, (Π,π) івнічний (Π,π) олюс.

- Ой, цікаве слово! - каже Ніна. В словнику, як хочеш, перевір: напиши з великої - країна, а з малої - головний убір. Що це за слово?

